

Redacția

și

Administrația

Cluj Reg. Maria 43
TELEFON 124

Anunțurile se primesc după tarif.

Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

ROMANESC

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

ZIAR INDEPENDENT

Un exemplar 3 Lei.

Abonament:

Pe un an Lei 160
Pe 1/2 an „ 80
Pe 1/4 an „ 40Pentru Străinătate:
Pe un an Lei 320
Pe 1/2 an „ 160
Pe 1/4 an „ 80Pentru America
Pe un an 2 dolariManuscrisele
nu se înapoiază.

Conferința Micei Antantă

Consfătuirea dela Timișoara.

Consiliul Societății Națiunilor fiind convocat pentru primele zile ale lunii Martie, miniștri de externe ai Micei Antante au hotărât să se întrunească la Timișoara în ziua de 10 Februarie a. e. la o consfătuire prealabilă referitoare la convocarea Consiliului Societății Națiunilor.

Conferința Micei Antante va avea loc, afirmative în Jugoslavia tot în Martie.

Ugron despre acordul liberalo-maghiar

Ce crede prezidentul partidului maghiar despre actuala situație politică?

Di Ugron Ștefan, prezidentul partidului maghiar din Ardeal, a binevoit a lămuri câteva situații politice, unuia dintre redactorii ziarului nostru. Cu o gentileță rară, domnia sa, a stat la dispoziția redactorului nostru, dându-i toate lămuririle cerute.

L. La întrebarea: care este aportul pentru partidul liberal? di Ugron a răspuns:

— „Acolo unde suntem organizați bine, Maghiarii vor vota cu noi. Maghiarii organizați ascultă ordinele primite dela centru”.

2. Este posibilă o eventuală fuziune între partidul maghiar și liberali? Di Ugron a răspuns:

— „Noi am făcut acord politic numai în vederea alegerilor. N'am cerut nici-o concesiune. Am cerut numai respectarea punctelor dela Alba-Iulia și cele cuprinse în Constituție”.

3. Este opoziția unită ostilă minoritarilor maghiari?

— „Nu! Partidul național, care ne cunoaște, știe foarte bine, valoarea Maghiarilor. De aceea cred că opoziția unită nu ne e ostilă, pentru că pe lângă partidul național, care nu ne poate fi ostil, sunt țărăniștii cari față de noi sunt indiferenți”.

Un bloc economic la Cluj

În vederea alegerilor comunale, comercianții clujeni, au ținut săptămâna aceasta o consfătuire, în care au satorit, ca să formeze un bloc economic. Acest bloc, are menirea, să participe în alegerile comunale, pentru salvarea intereselor economice ale comercianților.

Consfătuirea a avut loc la Camera de Comerț, când au luat cuvântul mai mulți comercianți și industriași din localitate, în frunte cu dl Vasile Osvadă.

În mijlocul grelelor împrejurări prin cari trec comercianții clujeni, înființarea acestui bloc era o vie necesitate. Căci, blocul economic, va ști la momentul oportun, să apere interesele, celor ce începesc în ogorul industriei și comerțului.

Pregătirea alegerilor comunale

D. Prefect Septimiu Mureșan despre pregătirea alegerilor comunale. — Orientări pentru realizarea unei coaliție de colaborare în alegeri.

Toate partidele au început să desvolte o intensivă propagandă în vederea alegerilor comunale, cari vor avea loc irevocabil la sate în 18, iar la orașe cu municipii în 19 respective 20 Februarie.

La prefectura județului Cluj organizarea alegerilor se continuă intensiv și cu mare insistență.

Di Septimiu Mureșan, prefectul județului Cluj ne-a declarat, că conformându-se instrucțiunilor primite dela d. ministru Tătărescu,

alegerile dorește să le conducă în colaborare cu toate grupările sociale și economico-politice, pentru a asigura și la orașe succesul covârșitor al românilor, dându-se locuri și minoritarilor, pe baza listelor alegătorilor înscrși în listele din Octombrie anul trecut.

Partidul liberal de altfel a căutat pretutindeni să cadă de acord cu opoziția, în privința candidărilor, nizuind să realizeze o apropiere a tuturor partidelor printr'o colaborare în alegerile comunale și pentru viitor.

Pactul liberalilor cu Ungurii

Este pactul cu Ungurii o greșală politică? Perspectivele liberalilor în alegerile comunale din Ardeal.

În fața înțelegerii intervenită între partidul maghiar și actualul guvern, întrebarea care se impune cu necesitate, e următoarea: *constitue această înțelegere o greșală politică?*

Potrivit punctelor enunțate la Alba-Iulia, față de minorități trebuie, să urmăim o politică de concilianță. Nu prin violentarea sistematică, putem, apropia elementele minoritare de ființe noastră latină.

Deci dacă ne punem din acest punct de vedere pactul liberalilor cu Ungurii în vederea alegerilor comunale nu constituie o greșală politică.

Însă, factorii conducători ai partidului liberal, trebuiau, să știe că alături de *minoritarii băștinași* — Ungurii, fac politică și *minoritarii importaiți*.

Ori, noi ne-am obișnuit, a vedea în partidul ocărmuitor astăzi, un redevabil vrăjmaș al elementului eterogen de import.

Deaceea, considerăm pactarea cu streinii din partidul maghiar, ca pe o evidentă greșală politică. Căci, în numele unei reușite în alegeri, nu se pot concilia două categorii antagoniste: streinii și partidul liberal.

Liberalii erau mai tari în alegeri, dacă nu făceau această cădășie cu partidul maghiar.

Perspectivele guvernului în alegerile comunale în Ardeal sunt mult mai reduse în urma înțelegerii cu Ungurii, decât înainte.

Căci dacă în mare parte populația românească ardeleană avea aversiune față de partidul ocărmuitor, acum acea aversiune s'a dublat. Ardeleanul — fapt de psihologie — nu poate concepe nici-o tovărășie cu minoritarii și mai ales cu streinii. Deaceea, considerăm, că actualul guvern ar fi avut șanse dublate în alegerile comunale, dacă n'ar fi încheiat acest pact cu Ungurii.

Frontul unic al opoziției

— Constituirea blocului antiliberal. —

Cele trei partide opoziționiste: național, țărănesc și al poporului, au alcătuit un front unic, în vederea alegerilor comunale. Aceste trei partide coalițate, vor susține lupta contra partidului liberal. Dealtfel, dela Cluj, s'au și dat instrucțiuni organizațiilor locale, că pot încheia acorduri politice pentru alegeri, cu orice organizație, afară de liberali și comuniști.

Frontul unic al opoziției nu este însă o cheazășie a victoriei.

Pânăce aceste trei partide coalițate, nu vor forma, un singur partid fuzionat, nu vor lua succesiunea.

Partidul poporului nu se mai bu-

cură de popularitatea ce-o avea în 1919. Și acest fapt l-au demonstrat până la evidentă, alegerile pentru camerele agricole.

Partidul țărănesc are simpatii în vechiul Regat și Basarabia, însă, e slab organizat în Ardeal.

Partidul național are rădăcini în Ardeal, însă, nu are bază reală în vechiul regat și Basarabia.

După cum vedem, nici-unul dintre partidele opoziționiste, nu are puterea generală în masele alegătorilor.

Numai fuzionate cele trei partide pot sconta guvernarea.

Altfel nu l...

Di Ministru Lapedatu la Cluj

Di Ministru Lapedatu și-a anunțat sosirea la Cluj pe Sâmbătă pentru a participa Sâmbătă seara la balul Reuniunii Meseriașilor și Industriașilor Români și pentru a soluționa mai multe chestii în vederea alegerilor comunale.

Alegerea

noului episcop de Constanța

Congresul Național-bisericesc, întrunit în colegiu electoral, pentru alegerea noului episcop al eparhiei Tomis, a ales episcop de Constanța pe arhiepiscopul Gerontie Nicolau Silistreanu.

La congres au luat parte toți episcopii din România și notabilitățile civile și militare, precum și mirenii, avându-se la ordinea zilei și chestiuni de interes general bisericesc.

Funcționari rămași fără locuri de casă

Oștezenii electorali și-au reprimut locurile destinate funcționarilor dar votează cu opoziția

Propaganda alegerilor comunale a adus multe favoruri pentru unii, între cari și magnaților partidului maghiar lipsit de încrederea populației maghiare și neascultat de majoritatea propriilor săi membri, Oștezenilor din Cluj le-a redat pământurile expropriate pentru funcționari.

Oștezenii, cari de altfel și-au promis guvernului voturile în schimbul pământurilor ce li-s'au expropriat pentru funcționari, cu toate aceste se consultă să-și dea opoziției voturile, știind, că votarea și așa este secretă că nu se poate prin urmare ști cine ce listă votează.

Funcționarii rămași fără locuri de casă în urma restituirii locurilor expropriate dela oștezeni, de asemenea nu vor vota cu guvernul, fiind nemulțumiți de felul cum au fost tratați.

Iată deci, la ce se reduce rezultatul pacturilor încheiate!

În atenția Siguranței Cluj

În Cluj, se vântură o mulțime de streini, fără nici-un căpătâiu. Sunt indizerabili veniți de peste hotare, cari sosiți la noi în țară, umblă de ici-colo pierde-vară.

În Capitala Ardealului se află o întreagă mulțime de acești nepoștiți, la hotelul Biasini. Aceștia nu au nici un fel de legitimație, sau alt act fustificativ al situației lor.

Facem atență siguranța locală, să întreprindă o razie, pentru a aduna depe drumuri pe toți acești pierde-vară, cari umblă fără nici-un căpătâiu.

În străinătate un exemplar 4 Lei.

Afacerea canalizării oraşului

Canalizările făcute fără concurs și fără aprobare și control, au mistuit milioane.

Consiliul oraşului a căutat toate modalitățile pentru canalizarea oraşului atât de necesară binelui obştesc. Toate năzuințele consiliului însă au rămas zadarnice, deoarece guvernul nu a aprobat propunerile făcute.

Consiliul oraşului, cu toate acestea a găsit în fine o modalitate pentru a soluționa chestia. Succesiv, făcând reparații, a făcut și inovații și astfel în prezent orașul aproape peste tot este canalizat.

Canalizările erau o necesitate urgentă și prin urmare inovațiile făcute sunt binevenite. Populația se nedumereste numai în privința sumelor cheltuite în această direcție (nu în acest scop!)

În oraș circulă știri, că fără concurs și control, s'au cheltuit milioane cu chestia canalizării, și aceste nu s'au evidențiat într-o sumă stabilită, ci s'au cheltuit din caz în caz, după plac.

Opinia publică în fine ar dori să știe precis cât și pentru ce s'au cheltuit pe baza canalizării?

Prin urmare invităm consiliul oraşului, ca să ne precizeze până la numărul viitor, câte milioane a cheltuit și pentru cari canalizări și cui și pe ce bază i-s'au încredințat lucrările?

Ezitatea primăriei de a ne răspunde la aceste întrebări până la încheierea numărului viitor, o considerăm ca o justificare tacită a învinuirilor ce se aduc în public consiliului oraşului!

Impuşcați pentru chef

Doi teologi s'au împuşcat în Gherla pentru că episcopul Hossu nu a voit să-i ierte pentru o petrecere.

Zilele aceste am primit o știre, că doi teologi s'au împuşcat în Gherla, pentru motivul, că episcopul Dr. Iuliu Hossu de Gherla n'a voit să-i ierte pentru un chef, pe care acești teologi l-au făcut.

Noi publicăm știrea cu rezerva de a ni-se trimite oficios amănuntele în această chestie.

Ziarul „Clujul” și presa ardeleană

În urma organizării ziarului „Clujul” toată presa ardeleană a fost sesizată de bunul mers al Redacției noastre. Între altele ziarul „Someșul” care apare la Dej, face următoarele aprecieri asupra gazetei noastre în No. 2 din 28 Ianuarie 1926:

„Prietenul nostru din sufletul Ardealului „Clujul” ce și-a luat ființa de odată cu noi azi se prezintă foarte bine. No. 4 conține o mulțime de articole, care de care mai interesante. Nu scrie cantitativ, ca să umple capul cetitorului de nebulii, ci scurt și cuprinzător. Numai pe fața întâi are 9 articole, abia de câteva fraze, din cari omul foarte mult poate culege”.

— Fostul Principe Carol, după o nouă telegramă, se află mai bine. Medicul Curții Regale Dr. Romalo, care a fost trimis la Milano, i-a recomandat să plece în țări mai călduroase spre a-și recăpăta sănătatea zdruncinată.

Complot comunist în Ardeal.

Conspiratorii arestați au fost dați Consiliului de război. Organizația se esindea asupra întregului Ardeal.

Inspectoratul de siguranță din Cluj a descoperit zilele acestea un complot comunist, care avea ramificații asupra întregului Ardeal.

În Târgu-Mureș și Alba-Iulia au fost arestați conspiratorii, însă în Oradea-Mare nu s'au putut aresta, decât câțiva bănuți, deoarece conspiratorii principali, simțind că sunt urmăriți, au fugit.

Inspectoratul, în urma dovezilor primite, și-a introdus cercetările în mai multe orașe.

Pacturi nefolositoare

Ungurii votează în afară de partidul maghiar. — Pactul cu ungarul n'aduce succese.

Partidul maghiar, după cum am mai amintit, a încheiat cu liberalii un acord de colaborare pentru alegerile comunale apropiate.

Acordul de colaborare, evident, a stârnit multe obiecțiuni. Este bine însă ca să se știe, că

în afară de membrii din comitetele locale, partidul maghiar n'are nici un partizan.

Aceasta se dovedește în mai multe orașe. De pildă în Cluj ungarul

(oștezenii) au încheiat acord în afară de partidul maghiar,

iar comercianții și industriașii unguri au încheiat acorduri prin organizațiile lor speciale de branșe.

În Arad, Oradea, Sătmăr, Timișoara, Târgu-Mureș etc. acordurile de colaborare de asemenea le-au făcut ungarul prin organizațiile lor de branșe.

Situația grea a negustorilor din Cluj

— În atenția Primăriei și a Camerei de Comerț. —

Sunt îndeobște cunoscute, împrejurările grele, prin cari trec comercianții din Cluj. Căci toate condițiile precare ale comerțului din capitala Ardealului se înglobează la situația generală economică grea existentă la noi în țară. Pentru negustorii români, din Cluj starea se mai îngreuează și prin concurența, ce subsistă între ei și negustorii minoritari: unguri și evrei.

La redacția noastră s'au prezentat mai mulți negustori din localitate, cu o plângere foarte întemeiată. Și anume: *ne-au notificat faptul, că între actualele împrejurări n'au cu ce plăti chiriile enorme, pe cari le pretind proprietarii.* Căci scăzând cheltuielile mari de astăzi — negustorii departe de câștiguri — n'au nici cu ce plăti chiriile.

În fața acestei situații triste, forul competent și îndatorat, care să ia măsuri este: Camera de Comerț. Această Cameră are menirea, să intervie pentru a menține echilibrul între proprietarii pretențioși și negustorii, ce nu-și pot achita chiriile.

Însă prin o deturnare vinovată dela adevărata sa menire, Camera de Comerț se ocupă mai mult de chestiuni politice — comunale — decât de treburi negustorești.

Pe lângă chiriile mari ce apasă pe spetele negustorilor clujeni, se mai adaugă și impozitele administrate de stat. Căci statul a început a percepe un impozit nou denumit: „cotizație pe local”. Această „cotizație” nu are alt

Nou tarif de transport

Tariful nou de transport Cfr. ziua de 1 Martie a. c. se va întocmi cu siguranță.

La întocmirea tarifului nou, după toată probabilitatea se va avea în vedere ca Cfr. să și limiteze din buget de cheltui de până acum și să se compenseze și pentru ștergerea suprataxei de 50%. Pentru ajungerea acestui rezultat, după revizuirea clasificării se contemplează stabilirea unor taxe de transport a căror limită minimă să fie cheltuielile de regie ale Cfr. iar limită maximă să fie capacitatea de sarcini a mărfurilor din același clasă de transport.

Adunarea Camerei de Comerț

Amplificarea uzinelor electrice. — Însăși studiul și informațiunile.

Camera de industrie și comerț a convocat pe Duminică trecută o adunare pentru a soluționa mai multe chestii. La adunare s'a luat în discuție chestia secretarilor. Adunarea cu această ocazie a luat la cunoștință, că dl dr. Camil Negrea a fost numit consilier guvernial, iar dl Iahoda Carol membru supleant al Camerei. Discuția a ajuns în fine la modalitatea înființării unui birou de informații pentru comercianți și industriași și pentru intensificarea legăturilor economice cu streinătatea.

Adunarea a insistat pentru suprimarea taxelor ce se percep la mărfurile vamale din întreprinderi și s'a ocupat și cu chestia dobânzilor, pe cari le percepe Creditul Industrial după sumele ce acordă membrilor camerelor.

În legătură cu aceste s'a adus la cunoștință proiectul de lege al unificării asigurărilor sociale și necesitatea unei universități libere de științe sociale economice.

Adunarea s'a mai ocupat și cu chestia amplificării uzinelor electrice și pentru o mai eficace soluționare a unor interese particulare, o delegație a intervenit la primărie pentru a cere amânarea amplificării. Noi credem că din aceste toate nu va face nimic.

Inregistrarea mărcilor de fabrică.

La dorința mai multora, facem cunoscut sistemul de înregistrare al mărcilor de fabrică și comerț. Proiectul de lege, care prevede unificarea procedurii de înregistrare acum se întocmește. Până când acest proiect va deveni lege, înregistrarea se va face: în Ardeal și Banat — la Camerele de industrie și comerț competente; în vechiul Regat — la tribunalul Ilfov; în Bucovina — la Camera de industrie și comerț din Cernăuți.

Cine vrea deci să obțină apărarea mărcii sale pentru întreaga țară, va trebui să ceară înregistrarea ei nu numai la Camera din circumscripția căreia se găsește, ci și la tribunalul Ilfov.

Camera târăgănește amplificarea uzinelor

De ce nu s'a publicat concurs pentru amplificarea? — Inițiativa odioasă.

Chestia amplificării uzinei electrice pare a întâmpina noui greutăți.

Adunarea comercianților care a avut loc Duminică la Camera de Comerț, a trimis o delegație la primărie pentru a-i cere dlui Primar ca să amâie soluționarea amplificării uzinelor până se vor mai face propuneri.

Intervenția are o latură foarte curioasă. Anume: un bloc de interesați, transformați Duminică în adunare la Camera de Comerț, dorind să-și asigure profit nemuncit, caută să pună mâna pe concesiunea amplificării uzinei și din acest motiv cererea amânării amplificării. Numai așa se poate înțelege, că tocmai dela Cameră se cere amânarea amplificării, după câțiva ani de târăganie, în care timp tocmai Camera cerea urgența amplificării.

Inițiativele de solul acesta, evident, sunt odioase, dovedind o lipsă de consecvență în defavoarea binelui obștesc, care reclamă amplificarea urgentă a uzinei.

De altfel chestia desigur se termina mai de mult, dacă se publica concurs.

A murit Bucura Dumbravă

Marea scriitoare: Bucura Dumbravă, a încetat din viață la Port Said. Cu ea se stinge una dintre cele mai ilustre reprezentante ale scrisului românesc.

De numele defunctei se leagă o operă de mare valoare estetică: *Haiducul*. În această lucrare — scrisă în limba germană — Bucura Dumbravă a schițat patriarhalul vieții românești, de atunci când haiducii străbăteau colnicurile în frunte cu eroul nostru național: Janu.

De sub peana scriitoarei răposate, Janu ia proporțiile unui erou legendar, care a muncit și haiducit numai în vederea salvării neamului nostru de sub pacoștea fanariotismului.

Cu Bucura Dumbravă se stinge o personalitate idealistă și adâncă înțelegătoare a realităților filosofice și estetice ale acestei vieți.

Tot felul de cărți și tipărituri se pregătesc prompt și solid la *Instit. Grafic Alex. Anca Cluj.*

Celebrități nu se concediază

Repartizarea funcționarilor pe la gări. Mersul serviciului C. F. R. comercializate. — Declarațiile d-lui Colțescu, șeful biroului de mișcare al Inspectoratului din Cluj.

Cu ocazia comercializării C. F. R. s-au răspândit versiuni, că se va concedia o mare parte a funcționarilor deveniți inutili la direcțiunile regionale, ce s-au desființat.

Dl Colțescu, șeful biroului de mișcare dela Inspectoratul C. F. R. Cluj, ne-a declarat, că nu se concediază nici un funcționar, ci se repartizează pe la diferite gări și servicii toți funcționarii, cari nu se pot reține la Inspectorat.

— La Inspectoratul din Cluj — continuă d. Colțescu — au rămas pentru serviciul tracțiunii 30, pentru serviciul mișcării 85, iar pentru serviciul întreținerii 24 funcționari.

— Administrația cu toate aceste continuă regulat, deoarece s'a simplificat, lucrându-se după sistemul introdus din vechiul Regat. Orele de serviciu sunt 8—12 și 3—6, în care timp se pot soluționa chestiile administrative ale Inspectoratului.

— Lefurile continuă să se achite ca de obicei, fiecărui funcționar, fără reduceri, chiar și dacă n'au fost încă repartizați.

Doleanțele referitoare la aplicarea legii energiei

Unele neînțelegeri și propuneri vinite în legătură cu punerea în aplicare a legii energiei până de prezent n'au putut fi eludate. Deși consiliul superior al energiei, instituit prin această lege, încă n'a întocmit definitiv textul regulamentului de aplicare al legii, totuși acest Consiliu este de părere nestrămutată, că legea este în vigoare dela promulgarea ei (10 Iun. 1924) și în consecință întreprinderile, cari lucrează cu instalațiuni de orice forță motorice erau datoare:

a) să declare instalațiunile după promulgarea legii pentru a obține confirmarea de funcționare;

b) să ceară dela Direcțiunea Energiei Ministerul de Industrie și Comerț București autorizație pentru orice proiecte de instalațiuni noi.

Suprimarea creditărilor vamale

Ministerul finanțelor în înțelegere cu comisiunea industrială a hotărât să nu mai crediteze taxele vamale.

Astfel de creditări s'au acordat în cazurile, când o întreprindere și-a înaintat cererea pentru obținerea foloaselor încurajării industriei naționale și înainte de rezolvirea acestei cereri primea mașini sau accesorii din străinătate.

Dacă obținea foloasele încurajării — taxele creditate se ștergeau. Această procedură acum încetează.

Prin urmare întreprinderile vor trebui să aibă grije, ca comenzile de mașini din străinătate să fie efectuate pe fel, ca acelea să sosească numai după publicarea în „Monitorul Oficial”, Jurnalului Consiliului de miniștri, prin care se acordă foloasele încurajării industriei naționale — când vor fi scutiți de taxele vamale.

Pentru ca publicarea să nu întârzie se recomandă interesaiilor, ca în asemenea cazuri la cererea de obținerea foloaselor, să anexeze și chitanța taxei de publicare în Monitorul Oficial, care pentru astfel de publicațiuni extraordinare este de 1600 Lei.

TEATRALE

—:—

Opera.

Premiera: „Ebreia“

Pentru a stabili o variație în cadrele repertoriului operei locale, Direcțiunea s'a gândit, să mai pue în scenă o nouă lucrare: „Ebreia”, operă în cinci acte de Halevy.

Alegerea acestei opere vechi nu este dintre cele mai fericele. Căci, „Ebreia” nu aparține acelor lucrări profunde, care să producă emotivitate estetică prin adâncirea sentimentului general — uman. Noi dorim, să vedem înscenate aici la Cluj, opere de-ale lui Wagner, ca Parsifal și altele de talia marelui maestru german.

„Ebreia” este o operă de impetuositate sentimentală. Sentimentul artistic trăește în aceasta creație prin mișcarea energetică a muzicii. Nu este o operă de concepție filosofică. Atrage prin intrigă și învălurirea tonurilor.

Pentru educarea înaltă a publicului avem, însă, nevoie de opere, cari să înglobeze în alcătuirea lor o concepție: universal-umană. Cum este cazul teatrului lui Wagner. Nu cu „Ebreia” se pot obține motivații înalte. Această operă poate cel mult să placă prin fastul înscenării sale.

Artiștii în rolurile incrededeșitate s'au achilat mulțumitor. Și era și de așteptat să se achite mulțumitor deoarece „Ebreia” nu este o operă, în care artistul trebuie, să proiecteze o înțelegere filosofică a rolului său. Atunci când rolul este dublat de adâncirea în sine a sentimentului, lucrul este ceva mai complicat și mai greu.

Și aceasta este cazul operelor lui Wagner.

Programul Teatrului Național:

6 Febr. Scrisoarea Perduță
7 „ (matineu) Fetița
9 „ (premiera) Poveste de iarnă
11 „ deto
Sâmbătă 13 Febr. Turneu Ciprian.

În foyerele Teatrului se repetă: „Antonia” comedie în 4 acte de Melchior Lengyel și „Papa Lebonard” dramă în 5 acte de Jean Aicard.

Programul Operei Române:

Duminecă 7 Febr. „Faust”.
Luni 8 Febr. „Ebreia”.

Vânători sfâșiați de urși uriași

O victimă a fost adusă la spital în Cluj. În pădurile dela Bistrița o familie de urși uriași, a sfâșiat cirezii întregi de vite.

În pădurile seculare de prin Bistrița, o familie de urși uriași mereu cauza foarte mari daune locuitorilor. Cirezii întregi de vite cădeau pradă acestei familii sângeroase.

Săptămâna aceasta urșii uriași au atacat la Bârlea din județul Bistrița chiar și o societate de vânători, cari împușcând un pui de urs, au atras asupra lor ura uriașelor dihanii.

Ursul a fost împușcat și s'a rostogolit imediat, fiind nimerit în inimă, dar uriașa ursoaică fiind numai rănită, în furia sa s'a aruncat asupra vânătorului apropiat Costan Scurtu din Parna și sgârâindu-l la mâna dreaptă i-a mușcat aproape în două pulpa piciorului drept. Scurtu s'a apărut cu patul puștii, dar n'a putut răzbi cu uriașa, până ce colegii ceialalți i-au putut veni în ajutor. Ursoaica, observând năvala asu-

pra ei, în fine a luat-o la fugă, dar gloanțele vânătorilor ajungându-o, au doborât-o jos.

Costan Scurtu a fost adus la clinice în Cluj, cu piciorul rupt.

Un eveniment al științei românești

Verificarea experimentală a radiovibrațiilor scoarței cerebrale și a magnetismului uman, susținute în mod ilustrat de Căpitanul Dr. L. Mirahorian.

Publicul intelectual și cititorii își vor aduce desigur aminte de ședințele conferințe științifice cu experiențele extraordinare, cari au fost ținute în special anul trecut de către căpitanul dr. L. Mirahorian dela clinica neurologică din Cluj, și cari comunicări au făcut atâta senzație și au fost obiectul atâtor discuțiuni științifice, în special în cercurile medicale.

Dsa susținea bazat pe cercetări și investigațiuni făcute ani de zile în această direcțiune, cum că corpul omenesc radiotiv ar fi o formă transitorie a energiei creatoare, iar scoarța cerebrală în anumite stări psihice, ar emite radiunde cerebrale, asemănătoare undelor herziene. Dsa a făcut câteva experiențe de telepatie și de televiziune reușite în mod desăvârșit bazat pe aceste considerațiuni, explicând astfel experimental această telegrafie fără fir umană, și admitând posibilitatea interceptării acestor radiunde prin viitoarele aparate de precizie.

Astăzi, revistele științifice și ziarele italiene vin să confirme în totul cele susținute de doctorul Mirahorian în mod atât de strălucit, dsa fiind primul doctor în medicină la noi în țară, care a pus în discuțiune științifică radio-activitatea umană.

Astăzi teoria magnetică și radiovibrațiunea scoarței cerebrale sunt riguros și definitiv explicate științific și verificate experimental, prin extraordinară și recentă experiență a ilustrului neurolog al Italiei, profesorul F. Cazzamalli dela universitatea din Milano. Dsa a reușit să intercepteze aceste radio unde cerebrale, cu un aparat de precizie, bazat pe același principiu cași al undelor herziene. Astăzi, întreaga presă din țară, atât cea maghiară cât și cea din vechiul regat consacră lungi articole elogioase, la adresa tânărului cercetător și om de știință, care prin muncă proprie și fără preget de ani de zile a adus prin comunicările științifice făcute, o așa de valoroasă contribuție la progresul științei românești, cercetările sale făcând în prezent ecou și în presa străină europeană.

Ne putem mândri de aceste bine meritare succese, cari fac țara și știința română cunoscută în străinătate, cu atât mai mult cu cât în acest domeniu, altădată al științelor oculte, azi al științei metafisice, sunt foarte puțini cunosători la noi.

Pe lângă cercetările atât de valoroase și pur științifice ale căpitanului dr. L. Mirahorian, dsa mai are și acel mare merit de popularizator și inițiator al publicului intelectual în acest nou domeniu științific, al metafisicei, prin dese conferințe publice ținute în Cluj și alte părți ale țării, pentru a face cunoscută și la noi noua știință creată de ilustrul neurolog al Italiei, profesorul Charles Richet.

Noile orizonturi în special terapeutice ce se deschid în urma acestor descoperiri științifice mai ales în domeniul neurologiei, vor constitui în scurt timp o adevărată revoluțiune științifică. Viitorul apropiat va cunoaște magnetoterapia umană și diagnosticul

radio vibrator al tuturor organelor omului, așa cum azi electrocardiograma formează diagnosticul clinic cel mai precis al bolilor de inimă.

Prin aceste noi descoperiri, putem vedea câtă relativitate există în tot ceea ce cunoaștem azi ca știință pozitivă. Știința metafisicel dela noi, cu valorosul ei prim reprezentant și cel mai infocat propagator, doctorul Mirahorian, a reușit a trezi interesul public cât și al oamenilor noștri de știință asupra acestui nou domeniu științific care până acum era necunoscut la noi, iar numele dsale rămâne cu drept cuvânt strâns legat de noile îndrumări terapeutice în special în domeniul neurologic în care și-a flustrat cercetările.

Informațiuni

— Lipa Apărării Naționale nu va participa la alegerile comunale. Va participa însă la alegerile generale.

— La școala de Conducători tehnici str. Barițiu Nr. 26 sunt vacante următoarele posturi: Postul de contabil, postul de copist și de dactilografă pentru care se va ținea concurs Luni 8 Februarie ora 3 p. m. Tot la această școală mai sunt vacante posturile de maestru faur și maestru ajustor pentru care se va ținea concurs Luni 8 Februarie ora 8 a. m. în localul școlii.

— Miniștrii de externe ai României și Jugoslaviei se vor întruni în ziua de 10 Februarie la Timișoara în cadrele unei conferințe. Această conferință marchează un act demonstrativ față de Ungaria. Se va discuta atitudinea de luat față de Ungaria falsificatoare de monede.

— Deschiderea Cercului ofițerilor din Cluj a avut loc Dumineca trecută în sala Redutei, acolo unde odinioară s'a judecat procesul Memorandumului.

— La Bistrița jud. Neamț un tren „Decauville” trecând peste podul dela Tarcău a căzut în apă. Au fost omorâți mecanicul și un frânar. Se crede că sub sfârâmături mai sunt și alte victime.

— Disolvarea actualului parlament va avea loc cel mai târziu până în 3 Aprilie a. c.

× — America. Senatul american (al Statelor Unite) a votat în zilele trecute spesele necesare (60 mii dolari) pentru participarea la conferința pregătitoare a dezarmării, cum și participarea la Curtea Internațională de arbitraj (impăciuire) din Haga. — Aceasta e un prim semn îmbucurător, din 1919 încoace, că America vrea de fapt să ia din nou parte la necazurile și bucuriile bătrânei Europe.

— Transferarea învățătorilor. Ministerul instrucțiunii, direcțiunea învățământului primar, a întocmit tabloul de locurile vacante din învățământul primar rural, posturile urbane și rurale, grădini de copii urbane și rurale peste 6500.

Atenție! În stabilimentul meu industria pentru aurul, Blândeț și confecționarea de cadre pentru tablouri, aflător în Str. Iuliu Maniu 7, primesc spre reparație și aurul din nou totfelul de cadre antice și altele. **Mihail Somlyai.**

— Casa de Editură Alexandru Anca Cluj pregătește pentru toate instituțiunile românești din țară cele mai frumoase și mai eficiente tipăriuri. Trimiteti formulare și cereți prețuri înainte de a face în altă parte comenzile

— Dl. A. Murășanu, director al căminului de ucenici din Mănăstur, este rugat pe această cale, să binevoiască a-și comunica cel puțin o singură oră oficioasă la zi, când să se poată afla în birou, căci de un timp foarte îndelungat, nu se poate conveni cu dânsul nici verbal, nici prin telefon și nici chiar în scris, ori în care oră ar fi căutat Domnia sa este un personaj, care fiind în contact cu ucenicii plasați în acest cămin, e necesar să stea și la dispozițiunea pătrunzătorilor, dându-se eventuale chestiuni de discutat asupra elevilor cari îi sunt încredințați. *Redacția.*

— Pentru Restanțieri. Acei abonați cari sunt în restanță cu plata rog neîntârziat să trimită hani ca să nu sufere întârziere gazeta.

— Reducerea taxelor vamale. Dl. Ministru de finanțe pare a fi recunoscut în fine foloasele economice și financiare ce rezultă de pe urma exportului și tinde a utiliza aceste foloase în interesul consolidării țării. Astfel în noul proiect de buget a redus veniturile vamale din taxele de export cu un miliard, și a adus deciziunea, că orice oricare taxe vamale de export, cari ar împedeca exportul mărfurilor, în baza cererilor bine motivate, să fie reduse.

— Editura Anca Cluj primește spre editare piese teatrale populare (drame, comedii, monoloage, dialoge etc.) potrivite pentru diletanți și școlari. Se plătește 300 lei de coală (16 pag. à 24x16 cm.) Manuscrisele se trimit recomandate la adresa de sus. Să nu cuprindă mai mult de 1-2 coale.

Restaurantul RADIO
(f. ESPERANTO) cel mai cunoscut și ieftin restaurant pentru studenți și ofițanți cu trei plese.
Abonament cu cupoane 990 lei.

— În prima jumătate a lunii Februarie parlamentul va debata noul proiect de lege electorală.

— La București au avut loc noi mișcări antisemite. Studenții creștini s'au încăerat cu studenții evrei. Ordinea a fost restabilită cu jandarmi.

— Cursul metalelor prețioase a scăzut în mod simțit. Atât aurul cât și argintul marchează o scădere reală. Aceasta din cauză că statele numai întrebunțează ca valori de schimb metalele prețioase.

— A. S. R. Principele Nicolae a sosit zilele trecute în țară. În gară a fost întâmpinat de familia regală și înalții demnitari.

— Căutăm corespondenți harnici în întreaga țară. Reflecțanții vor înainta împreună cu ofertele respective și o corespondență de probă.

— Toată lumea trebuie să aboneze Ziarul „CLUJUL” e cel mai bine informat întru toate.

Au sosit
la Librăria Alex. Anca
Calindarul dela Blaj
și alte Calendare.

* Imprintate pentru Secretari la librăria Anca.

* Imprintate Advocațiale la librăria Anca.

Bilete de vizită
să pregătesc urgent și cu preț convenabil la Librăria Anca.

Judecători, Advocați și studenți în drept

La Librăria A. ANCA Cluj se află de vânzare următoarele cărți juridice:

- Procedura Civilă de dr. T. Moisil
- Legea I. din 1911 cu toate modificările și întregirile ce i-s-au adus prin Legi, decrete și ordonanțe și Legea din vechiul regat. Lei 250.—
- Compendiu de Drept Commercial de Dr. Anca 300.—
- Compendiu de drept Civil de Dr. Anca 135.—
- Compendiu de Carte funduară de Dr. Anca 60.—
- Procedura de concordat forțat de Dr. Anca 80.—
- Legea falimentului de Dr. Anca 80.—
- Legea de execuție de Dr. Bartha 75.—
- Vademecum rom. mag. de Dr. Köves 60.—
- Criza Valutară de Dr. Șerban 35.—
- Journal de termene Advocațiale 100.—

* Femei! „Cartea Moșelor” cu 140 fotografii feminine Lei 150 la librăria Anca.

Eu nu mă mut
și tocmai din acest motiv vând ieftin.

Prețuri de săptămână:

- Service de masă pt. 6 pers. 1650 L.
- Service de ceai pt. 6 pers. 395 L.
- Service de cafea pt. 6 pers. 395 L.
- Ciașcă pt. ceai, marcă veritabilă de Karlsbad 1 păreche 27 L.
- Service de sticlă șlefuită 181 L.
- Tacâmuri de Berndorf, veritabile Figuri diferite din străinătate.

Vă rugăm, să binevoiți a vedea prețurile în galantar.

SOMLYAI
Magazin de sticlărie
Cluj, Calea Victoriei Nr. 4.
5-6

În atenția femeilor!

În editura Al. Anca din Cluj a apărut în a doua ediție „Albumul de modeie pentru cusături românești” de dna Maior Chodora, profesoară. Broșura este foarte bine îngrijită cu modele de țesături românești și apreciată din partea M. S. Regina Maria și A. S. R. Principeasa Ileana.

Această broșură costă 85 Lei plus 5 lei porto.

Cea mai mare firmă românească din Ardeal
Alexandru Anca, Cluj
Fabrică de clopote. Mare depozit de Ornate, toane și cărți bisericest. Fondat 1908. Mare Librărie și Tipografie. Fondat 1908.

Cea mai nouă și cea mai bună carte de rugăciuni
„CĂRAREA FERICIRII”
de preotul George Mănzat cu aprobarea Ven. Ordinariat sub Nr. 581—1921
Această carte de un conținut bogat cuprinde tot felul de rugăciuni pentru orice ocaziune, cu 24 capitole mari în 366 pag. E cea mai potrivită carte pentru elevii din școlile medii, normale, primare, școlile de adulți și de meserii, pentru cantori, militari, poporul de rând dela sate și orașe de ariele confesiuni. În toate școlile trebuie introdusă cea de 85 Lei.

Legată în hârtie tare carton buc. Lei 85—
Legată în pânză fină cu cruce aurită bucata „140—”
Legată în Piele Lux tipărită pe hârtie velină aurită pt. dame 280 și 3!

A apărut în editura Librăriei
Alexandru Anca Cluj
și se află de vânzare următoarele
Teatre Poporale:

- „A fost odată” (poporală 3 acte) de Nic. Țințariu — 20—
- „Doamna mea” — — — — — 15—
- „Gura Lumii” (poporală în 3 acte) de Nic. Țințariu — 20—
- „Dușmanii” (poporală 3 acte) de Nic. Țințariu — 15—
- „Pentru patrie” (poporală 4 acte de Nic. Țințariu — 20—
- „Petitorii” comedie într'un act de Nic. Țințariu — 15—
- „Puiu Codrului” piesă haiducească 3 acte de Nic. Țințariu — 20—
- „Nevasta mea fie țigări ca ea” (poporală 3 acte) de Nic. Țințariu — 20—
- „Domnul Primar” (poporală în 3 acte) de Nic. Țințariu — 20—
- „Măestrul Caproni” (comedie într'un act) de Nic. Țințariu — 15—
- „Infumuratele” comedie în 3 acte de C. Dumitrescu-Delavaronă — 20—
- „Flecăre ca a lui” (comedie 3 acte) de A. Șerbănescu-Buzău — 20—
- „Oglinda fermecută” (lirică 4 acte) I. Jasinsky — 15—
- „În calea dușmanului” din 1848 (într'un act) de Simeon Rusu — 10—

- „Pedeapsa Păcatului” piesă teatrală (în două acte) de Simeon Rusu 15—
  - „Vrăjitoarea” comedie în versuri (într'un act) de Simeon Rusu. — — — 15—
  - „Doine și Chiuituri” de „Siminic” 10—
- Monoloage — Dialoge:**
- „Vrea mama să mă'nsoare...” monolog de Siminic — — — 6—
  - „Teofil” monolog de S. Rusu — — — 10—
  - „Drotarul” monolog de S. Rusu — — — 10—
  - „Ștefan și Victoria” dialog de S. Rusu 10—
  - „Cântecul cocșului sau Moartea steluței” dialog de S. Rusu — — — 10—
- Diferite:**
- „Inima mea” (cântece populare) — — — 15—
  - „Imnuri Românești” (cântece naționale) 15—
  - „Jubire” (notă muzicală) pentru Pian și voce — — — 15—
  - „Imnul Studentesc Creștin” pentru Pian și voce — — — 15—
  - „Carte de vizită” — — — — — 20—
  - „Scrisori de iubire după mai mulți autori 10—
  - „Vezi ce face beutura dracului 8—
  - „Viorele” poezii de Rusu Lei 15—
- Cărți procești:**
- „Predici la Morii” de prot. I. Marga 55—
  - „Predici pentru postul mare” (ciclul duplu) de protopop I. Marga — 45—
  - „Păstorul sufletesc” (I—VI. vol.) — 120—
- Predici la canuni și alte predici ocazionale — — — — — Lei 100—**
- Medicale:**
- „Cartea Moșelor” de Dr. Grigoriu pentru toate femeile cu 140 ilustrațiuni feminine 150—

Cassa de Păstrare și Banca de Credit Soc. An.
CLUJ, PIAȚA UNIRII 7.
CAPITAL SOCIAL: 48.000.000 LEI.
Sucursale: Dej, Alba-Iulia, T.-Mureș și Diciosânmărtin.
Instituții afiliate: In Turda, Odorheiu, Aiud și Reghinul-Săsesc.
Cel mai favorabil execută orice afacere de bancă.
Intrepozite lângă gara Cluj.
SAFE-DEPOZIT. AUTORIZAȚIE DE DEVIZE.

Depozit de Mașini
de cusut.
Atelier de reparațiuni cu garanță.

Cea mai bună fabricațiune germană și biciclete.

A. ASZTALOS
Cluj, Strada N. Iorga No. 2.